

LEOPOLDOV

2/2019

DNES

...kvapka života

od darcov krvi...

Prečo separujeme málo a ako separovať viac?

Zisťovali sme v smetiakoch

Vážení spoluobčania, býva zvykom, že priestor v úvode časopisu je venovaný investičným aktivitám v našom meste alebo iným témam, ktoré často súvisia s aktuálnou činnosťou či s otázkami, ktoré nás spoločne trápia ako občanov. Dnes by som sa chcela venovať jednej z najdôležitejších tém, ktoré sa nás dotýkajú už dlhodobo, ale naša spoločnosť je nie vždy pripravená o nich hovoriť otvorene.

Odpad. Táto téma a jej vplyv na náš každodenný život sa stáva čoraz častejšie predmetom rôznych verejných diskusií, a to najmä odvtedy, čo intenzívnejšie pociťujeme vplyvy činností človeka na prírodu a život okolo nás či priamo na nás. Tvoríme ho v domácnostiach, v zamestnaní i vo voľnom čase... Tvoríme ho stále a všade. Patrí k našej existencii, k nášmu životu. Možno máme pocit, že sme sa ho zbavili, keď sme ho odniesli do najbližšej smetnej nádoby. Odpad však stále zostáva tu, na našej Zemi. Je všade okolo nás a je našou povinnosťou, aby sme hľadali spôsoby, ako ho eliminovať, ako sa usilovať riešiť jeho nepriaznivý vplyv na náš život. Určite každý z nás videl videá, fotografie či spravodajské reportáže, ktoré ukazujú moria zaplavené plastovými fľašami, morské živočíchy uväznené v odpade. Odpady sú celosvetový problém a dovoľm si povedať, že aj veľká politika. Problematika odpadu však nie je len otázka pre svet či Slovensko, ale aj pre naše mesto, ba čo viac, je to otázka aj pre jednotlivca, občana.

Hoci v našom meste nemáme more, skládku, spaľovňu či iné zhromaždisko odpadu, napriek tomu je táto problematika aktuálna aj u nás. Nelegálne čierne skládky stavebného a komunálneho odpadu nachádzame aj v našom katastri. Rastlinné zvyšky či plody záhrad, ktoré neboli spracované, často nachádzame v kontajneroch na cintoríne, kde sa občas stretáme aj s kurióznymi druhmi odpadu, napríklad s pokazeným televízorom.

Naším cieľom je takýmto nelegálnym skládkam predchádzať, preto máme zriadený zberný dvor, kde je možné odpad odovzdať. Mesto teda vytvára mnohé zákonom stanovené možnosti zberu, odvozu či triedenia odpadu. Ale toto by nemali byť a ani nie sú jediné činnosti a nástroje, ktoré pomáhajú znižovať množstvo odpadu.

Pri doručení rozhodnutia o poplatku za komunálny odpad si azda najviac uvedomujeme, že odpad nie je zadarmo. Naopak, ide o veľmi drahú komoditu. Nehovoriac o tom, koľko z ceny za vývoz, zneškodnenie či uskladnenie odpadu znáša na svojich pleciach samo mesto. Hoci by mesto malo byť iba koordinátorom odvozu odpadu, stáva sa aj platiteľom za poplatky jednotlivca. Do výpočtu poplatku vstupujú rôzne premenné, ktoré aj napriek zmene zákona a uhrádzanie nákladov za separovaný zber niektorých komodít inými organizáciami, neklesol. Naopak, výrazne stúpa a bude to tak naďalej. Trend vývoja poplatkov za uskladnenie odpadu bude v nasledujúcich rokoch narastať. Tento trend môžeme v našom mestečku ovplyvniť dvomi spôsobmi – znížením produkcie odpadu a zvýšením separovania odpadu.

O odpade sa veľa píše, ale na to, aby sme ho spoznali, potrebujeme poznať jeho zloženie. A túto informáciu vieme získať iba jedným spôsobom – analýzou. My sme sa pre hĺbkovú analýzu odpadu rozhodli po tom, ako sme robili náhodné monitorovanie smetných nádob. Vizuálna kontrola vyvázaných nádob nám potvrdzovala skutočnosť, že slovenský priemer tvoríme aj my. V nádobách na komunálny odpad sa nachádza veľké množstvo nevyseparovaných zložiek a biologicky rozložiteľného odpadu. A aké je percento odpadu, ktorý by nemusel skončiť v komunálnom odpade? Chceli sme byť presní, tak sme dňa 22. 5. 2019 zrealizovali hĺbkovú analýzu komunálneho odpadu na vzorke 5 % z odpadov z celého mesta. Jeho výsledkom je informácia o tom, ktorý odpad a akým podielom sa nachádza v zberných nádobách. V ďalšom čísle vám ponúkame výsledky prieskumu, na základe ktorých vám postupne budeme predstavovať stratégiu znižovania množstva odpadov v našom meste.

Nevieme ovplyvniť svet, ale vieme ovplyvniť množstvo odpadu, ktoré sa produkuje v každej domácnosti. Pri svojom každodennom živote zvažujte, či je potrebné veci baliť do toľkých igelitových vreciek, či nie je lepšie odpad zo zeleniny a ovocia vhodiť do kompostéra, či tá plastová fľaša naozaj musela skončiť v komunálnom odpade. Možno máte pocit, že nás sa to netýka, že keď sa roztopia ľadovce, zaplavia sa len prímorské oblasti, že keď odhodím jednu plastovú fľašu do komunálneho odpadu, nič hrozné sa nestane, ved to bolo len raz... A čo ak si to povie 7 miliárd ľudí? Hoci sa z pohľadu bežného človeka javí tento problém ako boj s veternými mlynmi, aj my, obyčajní ľudia, to môžeme ovplyvniť.

Terézia Kavuliaková, primátorka mesta

Ako sme volili prezidentku

Aj rok 2019 môžeme označiť ako volebný. Po minuloročných jesenných komunálnych voľbách sme v marci absolvovali dve kolá prezidentských volieb, v máji náš ešte čakajú voľby do európskeho parlamentu.

Výsledky 1. kola volieb

	Volebný okrsok č. 1	Volebný okrsok č. 2	Volebný okrsok č. 3	SPOLU	mesto %	SR %
Béla Bugár	3	2	7	12	0,68	3,10
Zuzana Čaputová	201	209	228	638	36,05	40,57
Martin Daňo	3	2	3	8	0,45	0,51
Štefan Harabin	89	60	90	239	13,5	14,34
Eduard Chmelár	27	16	11	54	3,05	2,74
Marian Kotleba	73	70	65	208	11,75	10,39
Milan Krajniak	12	20	16	48	2,71	2,77
József Menyhárt	1	0	0	1	0,06	0,05
František Mikloško	34	34	45	113	6,38	5,72
Robert Mistrík	2	1	0	3	0,17	0,15
Maroš Šefčovič	108	119	159	386	21,81	18,66
Róbert Švec	14	15	23	52	2,94	0,30
Bohumila Tauchmannová	0	0	0	0	0	0,16
Juraj Zábajník	1	5	0	6	0,34	0,28
Ivan Zuzula	0	1	1	2	0,11	0,17
Počet platných hlasov spolu	568	554	648	1770		

Prvé kolo prezidentských volieb sa uskutočnilo 16. marca. Tri volebné miestnosti boli otvorené od 7. hodiny ráno do 22. hodiny a členovia volebných okrskov hlásili pomerne vysoký záujem o voľby už doobeda. Napokon volebná účasť Leopoldovčanov presiahla celoslovenský priemer – na Slovensku prišlo prezidenta v prvom kole vyberať 48,7 percenta oprávnených voličov, v Leopoldove dosiahla volebná účasť 52,8 percenta. Favoritkou prvého kola aj v našom meste bola mladá právnička a občianska aktivistka Zuzana Čaputová (36,05 %), v prospech ktorej sa pred voľbami vzdal kandidát Robert Mistrík. Favorizovaný kandidát s podporu vládnucej strany Smer Maroš Šefčovič v Leopoldove získal 18,66 % a umiestnil sa na druhom mieste a na treťom Štefan Harabin s podporou 14,34 percenta voličov.

Do druhého kola prezidentských volieb tak postúpili dvaja najúspešnejší kandidáti, Zuzana Čaputová a Maroš Šefčovič. O druhé kolo volieb prejavilo záujem menej oprávnených voličov – isto aj preto, že časť voličov nenašla medzi dvoma najúspešnejšími kandidátmi alternatívu za svojho neúspešného kandidáta.

Výsledky 2. kola volieb

	Volebný okrsok č. 1	Volebný okrsok č. 2	Volebný okrsok č. 3	SPOLU	mesto %	SR %
Zuzana Čaputová	233	251	272	756	52,14	58,40
Maroš Šefčovič	220	209	265	694	47,86	41,59
Počet platných hlasov	453	460	537	1450		

Druhé kolo volieb prišlo svojou účasťou podporiť 43,8 % oprávnených voličov v Leopoldove, na Slovensku to bolo 41,8 %. Z volebného duela napokon aj v Leopoldove vyšla víťazne Zuzana Čaputová s 52-percentnou podporou oproti Marošovi Šefčovičovi, ktorý získal necelých 48 % hlasov oprávnených voličov, z čoho vyplýva, že v Leopoldove si v druhom kole štatistiky výraznejšie zlepšil druhý kandidát, ktorý pravdepodobne získal podporu aj iných neúspešných kandidátov.

Prípravil J. Hladký.

Ako sme si zveľkonočili námestie

Veľká noc sa spája s mnohými symbolmi – aj takými, ktoré sa spájajú s prebúdzaním sa prírody. Medzi tie najtypickejšie patria veľkonočné vajíčka, a to práve preto, že samy v sebe nesú zárodok nového života, ale zároveň sa v povedomí našich predkov spájali so životnou silou. Zároveň ich škupina mala vo vzťahu k životu ochrannú funkciu. Práve preto boli vajíčka magickými prostriedkami dokonca už v praveku a aj v období pohanstva, resp. pred prijatím kresťanstva. S tým súvisí aj ich špecifické postavenie medzi veľkonočnými jedlami. V živote našich predkov sa jedenie vajíčok počas pôstu spájalo s tabu a ich konzumácia bola povolená až po jeho ukončení, teda cez Veľkú noc.

Minulý rok sme po prvý raz vyzdobenými výduškami vajíčok vyzdobili mladé stromčeky na námestí a tento rok bola veľkonočná výzdoba leopoldovského námestia ešte krajšia a originálnejšia. Deti prichádzali stromčeky ozdobiť v piatok 12. apríla najmä cestou zo škôlky, ale napriek sychravému počasiu prišli i tí starší. S vešaním im pomáhali najmä rodičia. A tak sa na stromčeky postupne dostávali maľované vajíčka, ale aj tie háčkované v podobe zajačikov, kuriatok, rôznych rozprávkových a veľkonočných motívov. Mnohé z týchto originálnych vajíčok vzišli spod šikovních rúk pani Evy Repickej, iné zasa, vyhotovené z drôtu, pripravil majster ľudovej umeleckej výroby Jozef Zoller a napokon všetci prispeli k tomu, že krásne výrobky spríjemnili počas veľkonočných sviatkov pohyb po námestí všetkým Leopoldovčanom a návštevníkom mesta.

(jh, nb)

Mesto zaviedlo poplatok za rozvoj

Ešte v roku 2015 parlament schválil zákon o miestnom poplatku za rozvoj, ktorý má samosprávam okrem iného pomôcť vytvárať sociálnu a technickú infraštruktúru zameranú na stavebný rozvoj. Na prijatie zákona reagovalo aj vedenie mesta a zastupiteľstvo prijatím všeobecne záväzného nariadenia o ustanovení miestneho poplatku za rozvoj, ktoré vstúpilo do platnosti na začiatku tohto roka. Stavebníci by tak mali s týmto poplatkom vopred rátať pri svojich zámeroch. Od poplatku sú však niektoré typy stavieb oslobodené.

Sadzba poplatku za rozvoj na území mesta Leopoldov je stanovená za každý, aj začatý m^2 , podlahovej plochy nadzemnej časti stavby v prípade stavieb na bývanie 10 eur za každý, aj začatý m^2 , a v prípade stavieb na pôdohospodársku produkciu, skleníkov, stavieb pre vodné hospodárstvo, stavieb využívaných na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu takisto je 10 eur za každý, aj začatý m^2 . V prípade priemyselných stavieb a stavieb využívaných na skladovanie vrátane stavieb na vlastnú administratívu je výška poplatku stanovená na 30 eur za každý, aj začatý m^2 , a taká istá výška poplatku (30 eur) je stanovená aj pre stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, stavby využívané na skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou. Pre ostatné stavby je výška sadzby 10 eur za každý, aj začatý meter štvorcový.

Poplatok sa však nebude vzťahovať na stavby rodinných domov s podlahovou rozlohou do 150 m^2 . Oslobodené budú od neho aj stavby sociálnych služieb, zdravotníckych zariadení, vzdelávacích a kultúrnych inštitúcií, takisto drobné stavby v prípade stavieb technickej infraštruktúry a stavby slúžiace na obranu štátu.

Zákon samospráve umožňuje vyzbierané poplatky použiť ako kapitálové výdavky napríklad pri výstavbe škôlok a škôl, ale aj zdravotníckych alebo kultúrnych zariadení a športovísk, takisto na rozvoj dopravnej infraštruktúry (výstavba ciest, chodníkov), prípadne údržbu alebo rozširovanie verejnej zelene.

(jh)

Občania dostanú kompostéry aj so školením

Už takmer pred rokom dostalo vedenie mesta informáciu o tom, že leopoldovská samospráva bola posúdená ako úspešná žiadateľka o projekt z operačného programu Kvalita životného prostredia a bude finančne podporená čiastkou takmer 124 tisíc eur v projekte Podpora predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných odpadov, z ktorého malo mesto zakúpiť kompostéry do domácností v našom meste.

Po dlhom rokovaní so Slovenskou agentúrou životného prostredia a vysúťaženým dodávateľom kompostérov mesto napokon dostalo zásielku 900 kompostérov v hodnote viac ako 85000 eur a po ich „prekontrolovaní“ zo strany poskytovateľa pristúpi k ich odovzdávaniu obyvateľom. *„Keďže nám veľmi záleží na tom, aby proces kompostovania v domácnostiach bol efektívny, zodpovedný a naplnil aj očakávania občanov, rozhodli sme sa, že budúcich používateľov kompostérov komplexne zaškoolíme, aby rodinné kompostovanie bolo skutočne účinné, efektívne a dlhodobé,”* hovorí Ing. Kristína Bajtalová.

Vedenie mesta preto 1. a 2. júla v čase od 17. do 20. hodiny v školskej jedálni zorganizuje informačné semináre v spolupráci s Priateľmi zeme a so spoločnosťou JRK. Semináre budú spolu 4 a budú trvať asi 1,5 hodiny. Uskutočnia sa v týchto časových intervaloch:

- 1. 7. 2019 v čase 17:00 – 18:30,
- 1. 7. 2019 v čase 18:30 – 20:00,
- 2. 7. 2019 v čase 17:00 – 18:30 a
- 2. 7. 2019 v čase 18:30 – 20:00 h.

„O rozdelení obyvateľov do jednotlivých termínov budeme včas obyvateľov informovať pozvánkou, ktorú si nájdú v poštovej, schránke a zároveň aj na webe, vo vývesnej skrinke mesta a v mestskom rozhlase. Kompostéry budeme distribuovať v priebehu týždňa po seminároch formou rozvozu vo zvolenej ulici alebo lokalite. Termín rozvozu po uliciach budeme avizovať priamo na informačných seminároch,“ dodáva na margo distribúcie kompostérov Ing. Bajtalová. Tu sa však pomoc aktívnemu kompostovaniu nekončí: *„Predbežne na konci leta či na začiatku jesene chceme zorganizovať kampaň door to door, keď budeme občanov, ktorým boli kompostéry dané do užívania, navštevovať a v spolupráci s priateľmi Zeme sa ich budeme pýtať na ich skúsenosti s kompostovaním a takisto sa budeme usilovať zodpovedať otázky občanov o kompostovaní či dať im konkrétne rady,“* dodáva referentka mestského úradu.

Vďaka realizácii projektu máme možnosť znížiť množstvo vyprodukovaného odpadu, v tomto prípade biologicky rozložiteľného, ktorý môžeme znova využívať v podobe kompostu, ktorý bude slúžiť na ďalšie zhodnocovanie pôdneho fondu, ale takisto zvyšuje schopnosť pôdy zadržiavať vodu. Recykláciou biologicky rozložiteľného odpadu kompostovaním môže mesto prispieť k účinnejšiemu boju proti zmene klímy, pretože sa zlepšuje kvalita pôdy a dosahuje sa vylučovanie oxidu uhličitého z odumretých rastlín do pôdy. Predchádzaním vzniku biologického odpadu sa znížia priame náklady spojené s poplatkami za vývoz komunálneho odpadu a odbúrajú sa následné náklady, ktoré by vznikli riešením jeho likvidácie nesystémovými krokmi. Realizácia tohto projektu bude prispievať k opatreniu na zvýšenie podielu domáceho kompostovania a komunitného kompostovania. Realizáciou projektu prispeje mesto aj k zníženiu množstva biologicky rozložiteľného odpadu ukladaných na skládkach.

(jh, kr)

Priecestie na Piešťanskej bolo týždeň uzavreté

Obyvatelia Hviezdoslavovej a Kukučínovej ulice si užili na prelome marca a apríla 6 dní s plnou motoristickou premávkou. Dôvodom boli rekonštrukčné práce na železničnom úrovňovom priecestí v km 27,077 na Piešťanskej ceste. Uzávierku cesty si vynútila oprava povrchu železničného priecestia a úprava železničnej trate. Obdobie uzávierky cesty sčasti kopírovala aj kolajová výluka, ktorá sa dotkla cestujúcich vlakom do Hlohovca – prechádzanie vlakov medzi Leopoldovom a Hlohovcom bolo pozastavené tri dni, nie však počas celého dňa. Prevoz cestujúcich zabezpečovali náhradné autobusy.

Na stavenisku dodávatelia prác demontovali pôvodnú priecestnú konštrukciu a pôvodné kolajové pole umiestnené na drevených podvaloch. Po výmene a zhutnení podkladovej vrstvy tu vložili nové kolajové pole a vymenili kolajnice v dĺžke 25 metrov. Následne osadili betónové podkladové tvárnice pod ochranný múrik nábehových prahov železničného priecestia a uskutočnili prípravné práce na asfaltovanie nábehov cestnej komunikácie. Pod poslednom podbití kolaje na tratový rýchlosť 80 za hodinu a zriadení konštrukcie železničného priecestia asfaltovali nábeh cestnej komunikácie a napokon upravili okolie železničného priecestia. Aj vďaka disciplinovanosti vodičov nedošlo k žiadnym komplikáciám ani dopravným kolíziám.

(jh)

Deti v Leopoldove oslavia svoj deň v predstihu

Tradičné oslavy Dňa detí sa v našom meste uskutočnia v tomto roku o čosi skôr – už v piatok 24. mája. Začne sa po 14. hodine a uskutoční sa v priestoroch Spolkovej záhrady mesta a v areáli mestského telovýchovného klubu. Aby sa na ňom deti mohli nerušené zúčastniť aj so svojimi rodičmi, väčšina programu sa nahusť

na neskoršie popoludňajšie hodiny. Asi nie je vhodné veľa prezrádzať, ale predsa len sa deti môžu tešiť na tradičné atraktívne športové a zábavné aktivity, na koníka aj šaša, maľovanie na tvár, na zábavné atrakcie, vystúpenie hasičov, ale napríklad aj na zaujímavý a lákavý hudobný program PACI PAC, ktorý pripraví bývalý gitarista skupiny Inekafe Mário Praženec a talentovaná speváčka a herečka Adriana Pešinová. Čo ešte organizátori pre deti pripravili? O tom sa môžete presvedčiť so svojimi ratolesťami v piatok 24. mája na leopoldovských oslavách Dňa detí.

jh

Kvapku krvi podporilo takmer 40 darcov

Druhého apríla vstúpilo do svojho ôsmeho ročníka leopoldovské darcovské podujatie Kvapka krvi, ktoré organizuje mesto v spolupráci s trnavskou transfúznou jednotkou a v ostatných rokoch aj s výraznou podporou Klubu Eliáš, ktoré je neformálnym spoločenstvom priateľov z hematológie – pacientov, členov ich rodín a priaznivcov. Pomenované je na počesť pátra Eliáša Šoltésa OFM a jeho náplňou je psychosociálna podpora hematologických pacientov osobitne s onkohematologickými diagnózami a podpora dobrovoľného darcovstva krvi.

Leopoldovská Kvapka krvi sa uskutočňuje dva razy do roka a aprílové darovanie krvi prišlo podporiť rekordných 36 darcov osobitne z nášho mesta, ale vďaka propagácii prišli nielen naši darcovia, ale aj zo širšieho okolia, dokonca aj od Topoľčian. Pekné podujatia milým gestom spríjemnila aj pani Kožíková, ktorá darcom napiekla chutné pečené výrobky. Organizátori humanitného podujatia ďakujú všetkým darcom a tešia sa na ďalšie stretnutie v improvizovanom odbornom stredisku na mestskom úrade 19. novembra.

(jh, foto: Nikola Bucková)

Mesto aj tento rok zvýšilo grantovú podporu

Jednou z úloh i mesta je finančná podpora kultúrnych, spoločenských a športových organizácií, ktoré prinášajú prospech ostatným obyvateľom mesta a zároveň aktivizujú svojich členov alebo sympatizantov. V tomto roku zastupiteľstvo mesta na odporúčanie komisie kultúry rozdelilo vyše 42 tisíc eur organizáciám s IČO a takmer 3 tisíc eur organizáciám bez neho. Okrem priamych finančných prostriedkov však mesto viaceré organizácie podľa možností, ktoré umožňuje legislatíva, podporuje aj ináč – poskytovaním priestorov, energií a podobne. Komisia väčšinou nedokáže podporiť v plnej výške žiadosti všetkých organizácií a ani tento rok nemohla podporiť aktivity individuálnych uchádzačov, ktorých činnosť neovplyvňuje širšie leopoldovské publikum.

Finančné prostriedky prostredníctvom grantov organizáciám bez identifikačného čísla boli prerozdelené takto: Rehabilitačné cvičenie: 200 eur, oddiel rekreačnej telesnej výchovy a športu: 200 eur, Joga pre všetkých: 150 eur, neregistrovaní stolní tenisti: 200 eur, NS Skarabeus: 750 eur, L' múry: 800 eur, Kvapka krvi: 500 eur.

Organizáciám s IČO boli finančné prostriedky pridelené nasledovne: Rímskokatolícka cirkev – farnosť Leopoldov: 1.000 eur, Mestský stolno-tenisový klub: 5.000 eur, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska: 200 eur, Leopoldovský tenisový klub LTC: 5.300 eur, Nohejbalový klub Leopoldov: 700 eur, ZO Slovenský zväz telesne postihnutých Leopoldov: 2.000 eur, občianske združenie dôchodcov ŠANEC: 4.000 eur, Mestský telovýchovný klub MTK Leopoldov: 23.000 eur, OZ Pranier: 700 eur a OZ Kynologický klub Leopoldov: 200 eur.

(jh)

Chodník na Kukučínovej bude vyvýšený

Po preložení rozvodov verejného osvetlenia a mestského rozhlasu sa začalo s úpravou Kukučínovej ulice od Hollého ulice po železničné priecestie, kde doteraz chodník chýbal, hoci ide o najfrekventovanejšiu spojnicu medzi Kopanicami a zvyškom mesta. V tejto etape sa buduje chodník od napojenia na Hollého ulicu po Záhradnícku ulicu. Vyvýšený chodník so šírkou 175 cm povedie popri oploteniach pri rodinných domoch a medzi chodníkom a cestou vznikne zelený pás, ktorý má okrem iného osožiť pri odvádzaní dažďovej vody. Chodník bude vyvýšený nad cestou a príslušná zeleň a vjazdy k rodinným domom budú vybudované po cestu so zapustenými obrubníkmi.

V ďalšej fáze tejto stavby (asi budúci rok) by malo dôjsť k vybudovaniu chodníka od Hollého po bývalú pobočku VÚB a po dobudovaní oboch týchto chodníkov by sa mala frézovať a upraviť miestna komunikácia na Kukučínovej ulici od Záhradníckej po napojenie na Hollého ulicu. Kukučínova ulica za železničným priecestím sa bude projektovať s ohľadom na požiadavky obyvateľov, a to aj s možnosťou prekládky doterajších vzdušných vedení. Po vyprojektovaní týchto sietí môže dôjsť k úprave štúdie chodníka a cesty a následne k stavebnému konaniu. V tomto roku mesto rieši práve projektovú dokumentáciu sietí.

(r)

Ocenenie primátorky získala Renáta Ščasná

Hoci sa Svetový deň učiteľov pripomína vo svete 5. októbra, v slovenskom kontexte si Deň učiteľov pripomíname 28. marca, a to na deň narodenia priekopníka pedagogiky, spisovateľa, filozofa a teológa Jana Amosa Komenského. Slovo pedagóg (pôvodne paedagogas, paidagogas) používali už starí Gréci, označovali ním vzdelaných otrokov a vychovávateľov a samo slovo označovalo sprevádzajúceho človeka.

Deň učiteľov, ktorého poslaním je morálne ocenenie práce pedagógov, si každoročne pripomínajú aj leopoldovskí pedagógovia v základnej aj materskej škole. Primátorka mesta Terézia Kavuliaková takto zavítala 16. apríla na spoločenské posedenie medzi učiteľky materskej školy a ešte 28. marca medzi pedagógov základnej školy. Na stretnutí tento rok pri príležitosti sviatku Dňa učiteľov ocenila Mgr. Renátu Ščasnú. „*Ocenenie pani učiteľky Ščasnej som navrhla za dlhoročnú tvorivú, iniciatívnu, kreatívnu a flexibilnú pedagogickú prácu,*“ uviedla primátorka. V návrhu uvádza, že nominantka vo výchovno-vzdelávacej činnosti využíva moderné vyučovacie metódy, napríklad prvky integrovaného tematického vyučovania, projektové vyučovanie či zážitkové vyučovanie. Vo svojej praxi uplatňuje projekt otvorenej školy, kde sa rodičia spolu so svojimi deťmi zúčastňujú v rámci vyučovacieho procesu na rôznych hodinách projektových dní. S láskou a oduševnením sa venuje talentovaným a nadaným žiakom, ktorí dosahujú výborné výchovno-vzdelávacie výsledky. Primátorka pri oceňovaní na malej slávnosti spomenula aj ďalšie motívy, ktoré ju viedli k návrhu oceniť R. Ščasnú: „*Veľké úsilie venuje aj žiakom so zdravotným znevýhodnením a naj-*

mä tí si vyžadujú zvláštnu starostlivosť a jej citlivé srdce. Pracuje vysoko profesionálne, obetavo a s mimoriadnym pedagogickým taktom. Svoje vedomosti a skúsenosti odovzdáva aj svojim mladším kolegyniam, ale jej námety preberajú aj učitelia s bohatou pedagogickou praxou. Do vyučovania zavádza inovatívne metódy s bohatým využitím informačno-komunikačných technológií. Sústavne sa vzdeláva či už v oblasti integrovaného tematického vyučovania, ale rozširuje si aj jazykové kompetencie – v anglickom jazyku získala úroveň A2, úspešne absolvovala I. aj II. atestáciu. Rozvíja v deťoch tvorivosť, ich fantáziu a cit pre krásno, pričom sama má hlboké estetické čítanie. Pod rukami pani učiteľky Ščasnej sa zrodilo veľa výtvarných nápadov, výrobkov a podujatí.“

Renáta Ščasná pracuje aj na grantových programoch so zámerom získať finančné prostriedky pre voľnočasové aktivity žiakov. Nielen žiaci, ale aj kolegyne a kolegovia zároveň poznajú Renátu Ščasnú ako pracovitú, dobrosrdečnú, ľudskú a mimoriadne skromnú kolegyniu.

(jh)

ŠKOLÁCI SI UMENÍM AJ PRÁCOU PRIPOMENULI DEŇ ZEME

Téma neutešeného stavu životného prostredia a kultúry prostredia, v ktorom žijeme, sú bytostne späté. Existuje veľa spôsobov a aktivít, ktoré majú za cieľ ukázať, že starosť o ne nepatrí len na politické samity, ale prispievať k prežiteľnému spôsobu života môžeme aj my sami. Napríklad separovaním odpadu, minimalizovaním našej spotreby. Na vypuklý problém napríklad veľkej produkcie odpadu v kontraste s prirodzeným životným prostredím upozornili naši školáci z 1. aj 2. stupňa v podobe vydarených dielok, ktorými sa zapojili do výtvarno-fotografickej súťaže, ktorá bola v apríli a máji sprístupnená verejnosti v priestoroch mestského úradu. Okrem vydarených fotografií žiaci mnohými výtvarnými alebo inými umeleckými technikami upozornili na stav životného prostredia alebo napríklad z bežných odpadov vyrobili pozoruhodné umelecké predmety.

Školáci sa k problému nášho najbližšieho životného prostredia postavili aj aktívne v podobe brigády pri príležitosti Dňa Zeme. Uskutočnila sa v utorok 16. apríla a na mušku si zobrali upratovanie v okolí areálu mestského telovýchovného klubu, námestia, ale brigádovali aj na leopoldovských uliciach, napríklad na Štúrovej či Gojdičovej. Aj vďaka ich práci mesto zasa na chvíľu občerstvilo svoj výzor.

(jh)

V meste pribudli nádoby na zber skla a plastov

Obyvatelia mesta už dlhšie upozorňujú na kapacitné problémy, ktoré vznikajú pri separovaní domového odpadu. Po tom, čo sa zmenila legislatíva a organizácia zberu, sme napríklad prestali tetrapaky ukladať do vriec a začali sme ich nosiť do špeciálnych nádob v tradičných lokalitách, kde sú v meste umiestnené nádoby na triedené suroviny. Tie sú umiestnené na kotajnerových stojiskách alebo niekde aj osobitne. Ukázalo sa však, že nádoby nepostačujú a krátko po vývoze sú opäť plné. Niektorí si dajú prácu navyše a skúsia tetrapaky odložiť do zbernej nádoby v inej časti mesta, iní to vzdajú, odnesú ich do zberného dvora, odkiaľ sa zasa dostanú na úložisko odpadu a mesto tak zaplatí ich odvoz, ale aj uloženie na skládku.

Primátorka mesta spolu s poslancami zastupiteľstva si uvedomujú že táto situácia dokáže občanov skôr demotivovať od triedenia komunálneho odpadu a že môže aj tak zatažiť mestskú pokladnicu. Neutešená situácia svedčí na jednej strane o záujme obyvateľov separovať druhotné suroviny a nezaťažovať zbytočne životné prostredie, ale zároveň aj o tom, že organizovaný zber odpadu nie je legislatívne dostatočne vyriešený. Jeho financovanie zabezpečuje organizácia zodpovednosti výrobcov, v tomto prípade spoločnosť Natur-Pack, ktorá kalendáre vývozov zosúladuje s mestom, ale keďže Natur-Pack aj financuje vývozy, bráni sa častejším vývozom, ako sú tie aktuálne. Nie veľmi vyhovujúcu situáciu potom rieši mesto tým, že poverení pracovníci MsÚ monitorujú naplnenosť odpadových nádob a odoberajú z nich tetrapaky, ktoré zasa mesto prechodne, do nasledujúceho vývozu, skladuje.

O nič lepšia situácia nie je so sklom a kovmi, resp. nádoby s týmto odpadom sa takisto veľmi rýchlo naplnia a potom je len na monitoringu pracovníkov úradu, aby ich priebežne sčasti vyprázdňovali. Nesystémovým riešením zberu týchto odpadov, do ktorého však mesto nemá veľa možností vstúpiť, sa zaoberali poslanci a vedenie mesta a dosiahli navýšenie počtu nádob aspoň pre plasty a sklo. K jestvujúcim 1100-litrovým nádobám sa tak napokon podarilo pridať ďalšie. Nové nádoby na plasty sú tak umiestnené na Ulici E. Pauloviča v kontajnerovom stojisku pri Novopolde a na Ulici J. Gucmana pri mestskom úrade. Nové nádoby na sklo sú umiestnené Na uliciach Kukučínova pri kontajnerovom stojisku, Holubyho (jeden pred zberným dvorom, druhý pri nádobe na plasty a tretí pri jedálni základnej školy), Sládkovičova pri kontajnerovom stojisku, na Šulekovskej ceste vedľa kontajnera na plasty, na Piešťanskej ceste pri budove kina. Tieto nádoby by mali znížiť možnosť skorého naplnenia nádob v tradičných lokalitách. „Veríme, že v prípade tetrapakov a kovov, medzi ktorými dominujú najmä hliníkové obaly z rôznych nápojov, sa nám podarí aspoň jestvujúce smetné nádoby pravidelne monitorovať, aby občania mali kam tento odpad umiestniť,“ dodala na margo zberových nádob v meste Ing. Silvia Grossová z mestského úradu.

jh

LEOPOLDVOM 14. JÚNA OPĚT PREJDÚ VETERÁNY

Minuloročné podujatie 1000 mil československých, ktoré vrátilo do Leopoldova troška pozitívnej a príjemnej motoristickej nostalgie, sa zopakuje aj tento rok. Tí, ktorí majú radi vôňu motorového oleja v kombinácii s ľahkými parfémami, ale aj krásu nablýskaných veteránov, istotne nepremeškajú príležitosť obdivovať stovku veteránov či prehodiť niekoľko viet s ich posádkami v piatok 14. júna. V rallye sa budú prezentovať tradičné automobily Tatra, Praga, Aero, ale aj špeciály Bugatti, Alfa Romeo, Mercedes. Pozvanie organizátorov na tohtoročné podujatie prijali aj hostia so svojimi špeciálmi, ktoré sa nedajú zvyčajne vidieť – Mercedes Benz 300SL Gulwing a nebo Alfa Romeo 8C Brianza... Organizátori podujatia z Designe veteran car club sú radi, že mesto Leopoldov sa znovu pridalo medzi organizátorov podujatia, a avizovali, že 13. júna z Prahy vyštartuje 105 posádok, ktoré vo večerných hodinách dorazia na bratislavské Hviezdoslavovo námestie. V piatok 14. júna je venovaný slovenskej etape tejto najstaršej česko-slovenskej

rallye – dajú sa na cestu z Bratislavy do Piešťan a naspäť. Pred príchodom pelotónu veteránov do Leopoldova mestom prejde sprievodné vozidlo, ktoré bude oznamovať ich príchod. Do Leopoldova by mali veterány vstúpiť okolo 11. hodiny a posledné auto by malo prísť okolo pravekého obeda. Prejazd všetkých účastníkov Leopoldovom tak bude trvať asi dve hodiny s krátkou prestávkou v parku na Námestí sv. Ignáca, v rámci ktorej posádky vozidiel jednotlivých áut dostanú do cestovných pasov pečiatku od pracovníkov mestského úradu. Minulý rok sa Leopoldovčania postarali o spríjemnenie krátkej prestávky, ktoré posádky v našom meste mali – priniesli im napríklad drobné sladké či slané občerstvenie, ktoré napiekli šikovné gazdinky. Veríme, že aj tento rok prídu v našom meste posádky krásnych veteránov pozdraviť desiatky mladších či starších obdivovateľov starej krásy.

(jh)

Otto Nimshaus - Aero 750 Sport Coupé
Vlastník zveřejnil 1000 mil československých 1934

www.1000mil.cz
www.1000milceskoslovenskych.cz

Soutěž historických vozidel pro opravdové sportsmany
pořádána u příležitosti 30. výročí pádu totalitního režimu v Československu 1989/2019

Praha
13.6.2019
14.6.2019
15.6.2019
16.6.2019
17.6.2019
18.6.2019
19.6.2019
20.6.2019
21.6.2019
22.6.2019
23.6.2019
24.6.2019
25.6.2019
26.6.2019
27.6.2019
28.6.2019
29.6.2019
30.6.2019
1.7.2019
2.7.2019
3.7.2019
4.7.2019
5.7.2019
6.7.2019
7.7.2019
8.7.2019
9.7.2019
10.7.2019
11.7.2019
12.7.2019
13.7.2019
14.7.2019
15.7.2019
16.7.2019
17.7.2019
18.7.2019
19.7.2019
20.7.2019
21.7.2019
22.7.2019
23.7.2019
24.7.2019
25.7.2019
26.7.2019
27.7.2019
28.7.2019
29.7.2019
30.7.2019
31.7.2019
1.8.2019
2.8.2019
3.8.2019
4.8.2019
5.8.2019
6.8.2019
7.8.2019
8.8.2019
9.8.2019
10.8.2019
11.8.2019
12.8.2019
13.8.2019
14.8.2019
15.8.2019
16.8.2019
17.8.2019
18.8.2019
19.8.2019
20.8.2019
21.8.2019
22.8.2019
23.8.2019
24.8.2019
25.8.2019
26.8.2019
27.8.2019
28.8.2019
29.8.2019
30.8.2019
31.8.2019
1.9.2019
2.9.2019
3.9.2019
4.9.2019
5.9.2019
6.9.2019
7.9.2019
8.9.2019
9.9.2019
10.9.2019
11.9.2019
12.9.2019
13.9.2019
14.9.2019
15.9.2019
16.9.2019
17.9.2019
18.9.2019
19.9.2019
20.9.2019
21.9.2019
22.9.2019
23.9.2019
24.9.2019
25.9.2019
26.9.2019
27.9.2019
28.9.2019
29.9.2019
30.9.2019
1.10.2019
2.10.2019
3.10.2019
4.10.2019
5.10.2019
6.10.2019
7.10.2019
8.10.2019
9.10.2019
10.10.2019
11.10.2019
12.10.2019
13.10.2019
14.10.2019
15.10.2019
16.10.2019
17.10.2019
18.10.2019
19.10.2019
20.10.2019
21.10.2019
22.10.2019
23.10.2019
24.10.2019
25.10.2019
26.10.2019
27.10.2019
28.10.2019
29.10.2019
30.10.2019
31.10.2019
1.11.2019
2.11.2019
3.11.2019
4.11.2019
5.11.2019
6.11.2019
7.11.2019
8.11.2019
9.11.2019
10.11.2019
11.11.2019
12.11.2019
13.11.2019
14.11.2019
15.11.2019
16.11.2019
17.11.2019
18.11.2019
19.11.2019
20.11.2019
21.11.2019
22.11.2019
23.11.2019
24.11.2019
25.11.2019
26.11.2019
27.11.2019
28.11.2019
29.11.2019
30.11.2019
1.12.2019
2.12.2019
3.12.2019
4.12.2019
5.12.2019
6.12.2019
7.12.2019
8.12.2019
9.12.2019
10.12.2019
11.12.2019
12.12.2019
13.12.2019
14.12.2019
15.12.2019
16.12.2019
17.12.2019
18.12.2019
19.12.2019
20.12.2019
21.12.2019
22.12.2019
23.12.2019
24.12.2019
25.12.2019
26.12.2019
27.12.2019
28.12.2019
29.12.2019
30.12.2019
31.12.2019

Bratislava
13.6.2019
14.6.2019
15.6.2019
16.6.2019
17.6.2019
18.6.2019
19.6.2019
20.6.2019
21.6.2019
22.6.2019
23.6.2019
24.6.2019
25.6.2019
26.6.2019
27.6.2019
28.6.2019
29.6.2019
30.6.2019
1.7.2019
2.7.2019
3.7.2019
4.7.2019
5.7.2019
6.7.2019
7.7.2019
8.7.2019
9.7.2019
10.7.2019
11.7.2019
12.7.2019
13.7.2019
14.7.2019
15.7.2019
16.7.2019
17.7.2019
18.7.2019
19.7.2019
20.7.2019
21.7.2019
22.7.2019
23.7.2019
24.7.2019
25.7.2019
26.7.2019
27.7.2019
28.7.2019
29.7.2019
30.7.2019
31.7.2019
1.8.2019
2.8.2019
3.8.2019
4.8.2019
5.8.2019
6.8.2019
7.8.2019
8.8.2019
9.8.2019
10.8.2019
11.8.2019
12.8.2019
13.8.2019
14.8.2019
15.8.2019
16.8.2019
17.8.2019
18.8.2019
19.8.2019
20.8.2019
21.8.2019
22.8.2019
23.8.2019
24.8.2019
25.8.2019
26.8.2019
27.8.2019
28.8.2019
29.8.2019
30.8.2019
31.8.2019
1.9.2019
2.9.2019
3.9.2019
4.9.2019
5.9.2019
6.9.2019
7.9.2019
8.9.2019
9.9.2019
10.9.2019
11.9.2019
12.9.2019
13.9.2019
14.9.2019
15.9.2019
16.9.2019
17.9.2019
18.9.2019
19.9.2019
20.9.2019
21.9.2019
22.9.2019
23.9.2019
24.9.2019
25.9.2019
26.9.2019
27.9.2019
28.9.2019
29.9.2019
30.9.2019
1.10.2019
2.10.2019
3.10.2019
4.10.2019
5.10.2019
6.10.2019
7.10.2019
8.10.2019
9.10.2019
10.10.2019
11.10.2019
12.10.2019
13.10.2019
14.10.2019
15.10.2019
16.10.2019
17.10.2019
18.10.2019
19.10.2019
20.10.2019
21.10.2019
22.10.2019
23.10.2019
24.10.2019
25.10.2019
26.10.2019
27.10.2019
28.10.2019
29.10.2019
30.10.2019
31.10.2019
1.11.2019
2.11.2019
3.11.2019
4.11.2019
5.11.2019
6.11.2019
7.11.2019
8.11.2019
9.11.2019
10.11.2019
11.11.2019
12.11.2019
13.11.2019
14.11.2019
15.11.2019
16.11.2019
17.11.2019
18.11.2019
19.11.2019
20.11.2019
21.11.2019
22.11.2019
23.11.2019
24.11.2019
25.11.2019
26.11.2019
27.11.2019
28.11.2019
29.11.2019
30.11.2019
1.12.2019
2.12.2019
3.12.2019
4.12.2019
5.12.2019
6.12.2019
7.12.2019
8.12.2019
9.12.2019
10.12.2019
11.12.2019
12.12.2019
13.12.2019
14.12.2019
15.12.2019
16.12.2019
17.12.2019
18.12.2019
19.12.2019
20.12.2019
21.12.2019
22.12.2019
23.12.2019
24.12.2019
25.12.2019
26.12.2019
27.12.2019
28.12.2019
29.12.2019
30.12.2019
31.12.2019

PP9 CONTROLL
EUROVIA

Trať z Leopoldova do Lužianok má 120 rokov (4.)

V našom dvojmesačníku si pripomínáme 120. výročie vzniku trate smerom do Nitry, ktorá je jednou z viacerých tratí vychádzajúcich z nášho mesta. Minule sme spomínali staršiu históriu trate, dnes sa pristavíme pri histórii novej, povojnovej. V poslednej časti seriálu sa zameriame na rekonštrukcie v nedávnych rokoch.

Koncom roka 2005 sa začala rekonštrukcia stanice v súvislosti s modernizáciou trate Bratislava – Púchov na rýchlosť 160 km/h, ktorá odstránila desaťročia nevyriešené problémy. V stanici postavili dve ostrovné nástupištia s mimoúrovňovým prístupom pomocou podchodu vybaveného aj výtahmi, koľajový zvršok vymenili kompletne takmer v celom koľajisku a stanicu vybavili elektronickým staničným zabezpečovacím zariadením SIMIS-W od firmy Siemens, pričom celú stanicu je možné ovládať diaľkovo z centra riadenia dopravy v Trnave. Pre smer na Lužianky sa zmenou koľajového usporiadania zhlavia (skupiny výhybiek na jednej strane koľajiska stanice) umožnilo využívať 21 dopravných koľají stanice namiesto dovtedy len 13 koľají. Vzhľadom na zmenu polohy koľají zbúrali aj starý murovaný sklad. Modernizáciou zabezpečovacieho zariadenia prešli aj susediace traťové úseky. Medzistaničný úsek Hlohovec – Leopoldov vybavili obojsmerným traťovým zabezpečovacím zariadením 3. kategórie – automatickým hradlom AH-2000 bez oddielových návěstídiel a prenosovým zariadením typu ACS-2000. Kontrolu voľnosti medzistaničného úseku zabezpečujú počítače osí.

Pokles vo výkonoch nákladnej dopravy a zabezpečovanie väčšiny prevádzky elektrickou trakciou, ktorej vozidlá sa udržiavali v depách Bratislava a Nové Zámky, viedlo k zrušeniu depa v Leopoldove. Ešte niekoľko rokov neskôr v ňom robili základnú údržbu vozidiel iných dep a odstavovali nepoužívané rušne, pričom areál začal z väčšej časti chátrať. Prevádzku na trati Lužianky – Leopoldov, resp. rýchlikov na Prievidzu – te-

da vozidlami motorovej trakcie – prevzalo depo Nové Zámky.

Zaujímavosťou stanice v Leopoldove sú aj cestné a pešie nadjazdy nad koľajiskom stanice. Prvým sa stal v roku 1913 cestný most na brestovianskom zhlaví, ktorý slúžil na mimoúrovňové kríženie s cestou Trakovice – Hlohovec až do svojho havarijného stavu. Bol nahradený na prelome 80. a 90. rokov ďalším mostom, umiestneným trochu južnejšie. Vtedy etapovite prebiehala postupná rekonštrukcia celej cesty Trakovice – Šulekovo, vlečúca sa viac ako desať rokov.

Približne v mieste pôvodného cestného nadjazdu z roku 1913 postavili začiatkom 90. rokov parovod z elektrární v Jaslovských Bohuniciach do Hlohovca slúžiaci na dopravu vykurovacej pary. Pre chodcov postavili cez koľajisko lávku, zachytenú už na pohľadnici spred prvej svetovej vojny. Okrem prechodu do liehovaru a neskôr ďalších podnikov slúžila aj železničiarom pracujúcim v rušňovom depe. Počas rekonštrukcie stanice v rokoch 2005 až 2007 bola úplne vymenená za novú.

V poslednej časti, ktorú odpublikujeme v nasledujúcom čísle časopisu, sa budeme zaoberať železničnými vlečkami do priemyselných podnikov, ktorú boli alebo stále sú pripojené k stanici Leopoldov.

Dokončenie nabudúce.

Marko Engler

Deviaty ročník Behu mestom Leopoldov organizátori pripravili v tomto roku na sobotu 1. júna a účastníci sa budú môcť v priestoroch vstupu do objektu Mestského telovýchovného klubu v Leopoldove registrovať už od 8. hodiny. Bežcom budú k dispozícii šatne v priestoroch stolnotenisovej haly na štadióne MTK a zaregistrovať sa treba najneskôr 15 minút pred začatím behu konkrétnej kategórie alebo prostredníctvom internetu najneskôr deň pred pretekmi. Trať sa v porovnaní s predchádzajúcimi ročníkmi nemení – účastníci v behoch dospelých musia rátať s asfaltovým povrchom a žiacke kategórie odbehnú na futbalových ihriskách. Organizátori pripravili pre každého pretekára občerstvenie. Organizátori prosia rodičov, aby brali do úvahy, že deti sa môžu na pretekoch zúčastniť len v ich sprievode alebo v sprievode inej dospeléj osoby.

Príďte na Beh mestom zasa 1. júna

8.00 hod. PREZENTÁCIA – REGISTRÁCIA

9.30 hod. SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE 9. ROČNÍKA BEHU

BEHY DETÍ PREDŠKOLSKÉHO VEKU

9.35 hod. Chlapci a dievčatá nar. 2015 a mladší (4-roční) 100 metrov

9.40 hod. Chlapci a dievčatá nar. 2014 (5-roční) 100 metrov

9.45 hod. Chlapci a dievčatá nar. 2013 (6-roční) 100 metrov

BEHY ŽIAKOV ŠKOLSKÉHO VEKU

9.50 hod. Žiaci a žiačky nar. 2010 – 2012 (7- až 9-roční) 300 metrov

Žiaci a žiačky nar. 2008 – 2009 (10- až 11-roční) 400 metrov

Žiaci a žiačky nar. 2006 - 2007 (12- až 13-roční) 600 metrov

Žiaci a žiačky nar. 2004 - 2005 (14- až 15-roční) 900 metrov

10. 45 hod. Vyhodnotenie detských a žiackych kategórií

BEH MUŽOV NAD 39 ROKOV A ŽIEN NAD 30 ROKOV – 5.800 metrov, začiatok o 11.15 hod. nasledovne:

ženy nad 30 rokov nar. (1988 a staršie)

muži 40 – 49 rokov nar. (1970 – 1979)

muži 50 – 59 rokov nar. (1960 – 1969)

muži 60 rokov a starší nar. (1959 a starší)

HLAVNÝ BEH – 5.800 metrov začiatok o 12.15 hod. nasledovne:

muži do 39 rokov nar. (1980 a mladší)

ženy do 30 rokov nar. (1989 a mladšie)

13.10 hod. VYHODNOTENIE KATEGÓRIE DOSPELÝCH

ZOMREL VILIAM HRABOVSKÝ

Na konci februára sa leopoldovská verejnosť rozlúčila s Viliamom Hrabovským, leopoldovským rodákom a učiteľom, ktorý sa osobitne starším Mestečanom pred tromi rokmi prihovril knižkou vtipných spomienkových poviedok *My Mestečania*.

Viliam Hrabovský sa narodil v ťažkom vojnovom období 14. januára 1942 v Mestečku a vyrastal v neskoršom dnešnom Leopoldove, kde napokon žili aj jeho rodičia so starším bratom Emiliánom a k nim neskôr pribudla aj sestra Helena. Po absolvovaní ľudovej školy v Leopoldove odišiel študovať na 11-ročné Gymnázium do Hlohovca po jeho ukončení sa rozhodol pre dráhu učiteľa. Vysokoškolské vzdelanie získal na vtedajšej Pedagogickej fakulte

Univerzity Komenského v Trnave a nastúpil ako učiteľ na ZŠ do Leopoldova. Už počas štúdia na vysokej škole a aj po ňom organizoval brigády pod hlavičkou SZM (Slovenský zväz mládeže) na výstavbu ihrísk detských či tenisových. Takisto sa zúčastňoval na skrášľovaní svojho rodného mesta pri výstavbe mestského parku. V mladosti sa v Mestečku zúčastňoval na organizovaní kultúrneho i spoločenského života. Pomáhal pri organizovaní estrád, besied i ochotníckych divadelných predstavení, v niektorých dokonca aj sám účinkoval.

Po vpáde vojsk Varšavskej zmluvy v auguste 1968 vyjadril s týmto vojenským aktom svoj nesúhlas, za čo sa mu dostalo náležitej odplaty – vylúčili ho z radov komunistickej strany, do ktorej vstúpil z presvedčenia pomáhať budovať lepšiu spoločnosť, lepšie prostredie pre ďalšie generácie a pre lepšie vzdelanie. V roku 1978 sa s manželkou Máriou, rod. Polčíkovou, presťahoval do Hlohovca a od roku 2007 žije v Piešťanoch.

Vo svojej profesii pôsobil na dvoch kantorských miestach – ako učiteľ slovenčiny, ruštiny a občianskej náuky na základnej škole v Leopoldove a Horných Zeleniciach a takisto ako vychovávateľ v tunajšej väznici. Začal pracovať aj mimo školstva, a to ako vedúci výroby v podniku Lubonas v Hlohovci. Tu druhýkrát nezaprel svoje presvedčenie a napokon musel z podniku odísť, keďže sa postavil na stranu zamestnancov, ako spomínajú pamätníci. Záver svojho pracovného života spojil s pôsobením technika v trnavskej nemocnici, kde pôsobil až do dôchodku.

S manželkou Máriou uzatvoril sobáš v roku 1969 a v ich manželstve sa narodili dvaja synovia – Ľuboš a Michal. Viliam Hrabovský bol dedkom piatim vnukom (Jakub, Teodor, Leo, Aurel, Norbert) a jednej vnučke (Viktória). Miloval kultúru, osobitne divadlo, balet a najviac asi operu a Verdiho operné diela. Z nich najradšej mal Verdiho áriu *L'è donna* mobilu z opery *Rigoletto*.

Miloval dejiny, ktoré vtedy nebolo možné počas štúdia aprobačne spojiť so slovenským jazykom a literatúrou, zaujímal sa o životopisy významných osobností. Z nich získal jeho najväčší obdiv Napoleon Bonaparte. Takisto veľmi rád čítal najmä klasickú literatúru.

Azda najviac si jeho sympatie získal Jaroslav Hašek svojím románom *Osudy vojáka Švejka za I. světové války*.

S literatúrou však žil aj aktívne. Počas života napísal viaceré krátke poviedky, niektorými sa prezentoval aj vo vysielaní Slovenského rozhlasu. Dočkal sa aj knižného debutu – pred tromi rokmi vydal knižku úsmevných príbehov z prostredia jemu dobre známemu s názvom *My Mestečania*, ktorá obsahuje glosátorsky ladené mikropoviedky z leopoldovského prostredia. „V Leopoldove ma „napadli“ chlapci, spolužiaci, a žiadali, aby som niečo napísal. Že nemá kto. Všetelijaké príhody sa tu stali, a teda aby neupadli do zabudnutia,“ uviedol pred tromi rokmi autor knižky na jej verejnej prezentácii vo svojom

rodisku. Príhody s istou dávkou autorskej licencie a fabulácie zachytil tak, ako mu ich vyrozprávali kamaráti a príbuzní. Najstarší príbeh sa odohráva v dvadsiatych a tridsiatych rokoch minulého storočia a stal sa manželkiným strýkom autora. Knihu písal postupne asi desať rokov a ďalších päť sa usiloval vydať ju. Napokon mu pomohla práve jeho nevesta Radka. Z dvanástich príbehov, ktoré sa dostali do 120 stranovej knižky, bola autorovi najbližšia, ako vtedy sám povedal, poviedka Rudo.

Nadovšetko miloval život a ľudí či človečenstvo samo. Ku koncu života sa čoraz častejšie ohlášalo jeho choré srdiečko, ktoré napokon rozhodlo o uzavretí jeho pozemskej púte.

J. Hladký

PREDSTAVUJEME VÁM...

Kiara Kučíková, ďalšia tenisová nádej z Leopoldova

V predchádzajúcom čísle časopisu sme čitateľom predstavili trojicu nádejných leopoldovských tenistov a v tomto čísle sa pristavíme pri úspechoch tej najmladšej tenistky, Kiary Kučíkovej, ktorá sa v oficiálnom rebríčku mladších žiačok v roku 2018 umiestnila na 7. mieste a v predbežnom tohtoročnom rebríčku je zatiaľ na peknom štvrtom mieste. Kiara sa začala s tenisom zoznamovať na leopoldovskej antuke pod vedením Martina Krajčoviča a na turnajoch sa začala zúčastňovať pred štyrmi rokmi.

Kiara má 11 rokov a tenisu sa naplno venuje popri svojich školských povinnostiach šiestačky. „Kiarka je dnes šiestačka a navštevuje leopoldovskú základnú školu. Vo štvrtom ročníku sme zvažovali prestup na Športové gymnázium v Trnave, keďže tam absencia žiakov na vyučovaní zo športových dôvodov nie je ničím výnimočným, avšak po dohode s našou pani riaditeľkou, že sa nám škola bude usilovať vychádzať v ústrety, sme sa rozhodli zostať. Tak pevne verím, že to tak bude, pretože absencia na vyučovaní nebude zriedkavá. Turnaje máme počas sezóny takmer každý víkend, pričom prvý hrací deň pripadá na sobotu, avšak podľa

stanov môžu deti za deň odohrať tri zápasy, takže semifinále a finále sa dohráva v pondelok poprípade aj v utorok. Ale takisto sa môže stať aj to, že turnaj prebieha počas celého týždňa. V prípade medzinárodných turnajov sa hrá aj kvalifikácia, ktorá sa začína v sobotu, hlavná súťaž v pondelok a trvá celý týždeň. Takže počet herných dní dieťaťa závisí aj od toho, či je dieťa v kvalifikácii alebo v hlavnej súťaži a, samozrejme, aj od toho, ako ďaleko sa prebojuje,“ vysvetľuje Kiarina mama časovú aj organizačnú náročnosť tenisovej prípravy.

Športové gény zdedila

Väčšinou to tak býva, že keď sa dieťa začne venovať jednej záľube s veľkým nasadením, nezostáva mu veľa času popri povinnostiach na dajaké iné. Medzi Kiarinými záujmami kraluje jednoznačne tenis a aj jej ostatné záľuby korešpondujú s fyzickou aktivitou – má rada plávanie, lyžovanie a zvieratá, najmä mačky. Tenis jej prináša radosť, i keď niekedy sú na kurte aj nervy a silné emócie, keďže je vzhľadom na svoj vek veľmi cielavedomá a nechýba jej športová dravosť. Kiara prináša i nové priateľstvá a skúsenosti, učí sa zdolať prekážky, bojovať a vysporiadať sa s tlakom.

Kiara síce nepochádza z rodiny, v ktorej by mal tenis dajakú tradíciu, ale šport rozhodne áno. Jej babka aj mama totiž hrávali hádzanú, babka bola dokonca aj trénerkou hádzanej a dedo sa venoval bojovým umeniam, v ktorých získal čierny pás, na tatami, v džude a taktiež bol trénerom džuda. Azda aj preto jej nerobí problém vyrovnáť sa s istým typom režimu a disciplíny, avšak aj napriek tomu je stále dieťaťom, ktoré potrebuje aj zabávať sa so svojimi ka-

marátkami. Momentálne absolvuje tenisový tréning každý pracovný deň v týždni, čo je v porovnaní s ostatnými v jej vekovej kategórii menej. Trénuje väčšinou trikrát v Leopoldove a dvakrát v Trnave v TC Empire Trnava, kde je tento rok na hosťovaní družstiev v kategórii mladších žiačok – U 12. V Leopoldove trénuje pod vedením nášho trénera Martina Krajčoviča a v Trnave pod vedením ruského šéftrenera detí do 14 rokov, Jaroslava Kormyša. Tenis je aj v súčasnosti veľmi populárny šport a preto je v ňom veľká a silná konkurencia nielen vo svetovom meradle, ale i u nás na Slovensku, ale aj za našimi hranicami v Českej republike. Víťazstvá a úspechy sa odvíjajú od viacerých faktorov, napríklad od toho, aké má dieťa športové predpoklady, resp. predpoklady na tenis, somatometrické parametre, športové, resp. tenisové myslenie, koľko hodín a ako kvalitne trénuje, s kým trénuje, ako je na tom po mentálnej stránke, aké má stravovacie návyky atď.

Z úspechov a tenisového itinerára

mladej leopoldovskej tenistky sme pripravili malý prehľad. Absolvovala turnaje na Slovensku, v Čechách, Turecku a tiež v Moskve. Stretla sa v hre aj s inonárodnými tenistkami. V oficiálnom celoslovenskom rebríčku mladších žiačok v roku 2018 sa umiestnila na 7. mieste a v predbežnom tohtoročnom rebríčku je na (aktuálne) štvrtom mieste.

V kategórii do 10 rokov neraz hrala finálové a semifinálové zápasy. V Českej republike sa v tenisovom okruhu O pohár hejtmana Jihomoravského kraja prebojovala medzi 10 najlepších hráčok, ktoré sa zúčastnili na záverečnom turnaji MASTERS, kde získala celkové 5. miesto. V kategórii do 10 rokov sa s družstvom z Leopoldova trikrát zúčastnila na celoslo-

venskom finále FED CUP-u, kde sa v roku 2015 umiestnili na 8. mieste a v nasledujúcich dvoch rokoch na 5. mieste. V roku 2017 na celoslovenskom finále FED CUP-u vyhrala v kategórii najbojovnejšia hráčka, keď vyhrala najviac gemov spomedzi všetkých hráčok. Kategóriu do 12 rokov bude hrať ešte do konca septembra tohto roka, no za sebou má nejedno finále a semifinále. V novembri 2018 sa zúčastnila na prvom medzinárodnom turnaji Tennis Europe 1. kategórie U 12 v Tureckom Beleku, kde prehrala v druhom kole dvojhry so súperkou z Nemecka po tom, čo psychicky neustála obrannú hru súperky. Vo štvorhre so spoluhráčkou z Ukrajiny vypadli v druhom kole proti dvojici z Ruska a Litvy. V januári 2019 na Halových majstrovstvách Slovenskej republiky vyhrala 3. miesto vo dvojhre i štvorhre a zároveň bola nominovaná ako náhradníčka do reprezentácie v kategórii U12. V marci 2019 sa zúčastnila medzinárodného turnaja – Tennis Europe 1. kategórie U 12 v Moskve, kde po trojsetovom boji v hlavnej súťaži dvojhry prehrala v prvom kole s domácou Ruskou. Vo štvorhre so svojou spoluhráčkou z Bieloruska vyhrali v prvom kole nad dvojicou z Ruska a v druhom kole ich po nešťastnej hre vyradila dvojica z Kazachstanu. S turnajom sme napriek tomu nadmieru spokojní, pretože bol na profesionálnej úrovni, kde bol prítomný empirový rozhodca na každom zápase, ktorý hlásil stav, outy a počas zápasu hráčky sprevádzal na WC, aby nemohlo dôjsť ku koučingu. A časť sezóny má teda ešte pred sebou.

Smeruje aj do zahraničia

A aké má Kiara realistické méty v ďalšej tenisovej kariére? Jej cieľom v tomto roku je obhájiť si pozíciu v Top 10 a zúčastniť sa na troch medzinárodných turnajoch U12 Tennis Europe, a to v Moskve, na ktorom sa už zúčastnila, Barcelone a v Taliansku. Jedným z cieľov v bližšej budúcnosti je zúčastniť sa na juniorskom Grand Slame.

Športovú kariéru každého tenistu financujú rodičia a inak to nie je ani v prípade Kiarinej tenisovej kariéry, no v budúcnosti na rad isto bude musieť prísť aj oslovovanie sponzorov. Náklady na tréningovanie sa líšia v závislosti od počtu tréningov, či sú tréningy individuálne alebo skupinové, závisí tiež od toho, v akom klube dieťa trénuje, koľko hodín trénuje a pod. K tomu treba prirátava ďalšie náklady: poplatky za turnaje sú tiež rôzne, pričom sú podmienené vzdialenosťou turnaja, počtom turnajových dní a podobne. Deti v tomto veku musia mať k dispozícii dve alebo aj tri rakety pre prípad, že by počas hry napr. praskol výplet. Cena rakety závisí od parametrov, a teda jej veľkosti, hmotnosti, zloženia, typu konštrukcie atď. Potrebujú tenisky určené na tenis, tenisový bag a samozrejme nejaké oblečenie...

O svojich ďalších životných či profesionálnych (aj keď s vekom 11 rokov môže pôsobiť toto prídavné meno trochu odvážne) méтах Kiara rozprávať v tejto chvíli nechce. Možno aj preto, že je to predčasné a vie, že mnohé ovplyvní sama svojou chuťou naďalej sa venovať tenisu a svojou vytrvalosťou a disciplínou. Aj jej držíme palce, aby sa jej podarilo splniť si svoje sny v každej oblasti.

Leopoldovské letné kino začne premietat' 6. júla

Letný projekt Filmové noci pod hviezdami si za dva roky našiel svojich priaznivcov medzi mladými aj tými skôr narodenými Leopoldovčanmi, ale aj medzi obyvateľov bezprostredného okolia. Aj tento rok mali potenciálni návštevníci leopoldovského letného kina možnosť vybrať z ponuky dvoch distribučných spoločností a zahlasovať za filmy, ktoré by si počas prázdnin radi pozreli. Navyše mali možnosť aj sami navrhnúť filmy, ktoré by si radi pozreli. Tie sa však na leopoldovské filmové plátno tento rok nedostanú. Dôvodom je viac: navrhované filmy distribučné spoločnosti nemajú aktuálne v ponuke, pretože ide o „starú filmovú klasiku“ a prehrávať filmy zo súkromného DVD pred publikom je nelegálne, prípadne išlo o filmy, ktoré sa ešte len dostávajú do kín, a ďalšie sa už v rámci leopoldovského filmového kina vysielali. Keďže vysielanie sa začína vždy až o 21,30 h, organizátori nepokladali za vhodné zaraďovať do ponuky napríklad rozprávky a širšie publikum by si asi ne našli ani horory.

Referentka mestského úradu Nikola Bucková dodáva: „Sme radi, že asi dvesto záujemcov sa zapojilo do ankety o výber filmov a napokon tak budeme premietat' tie, ktoré spomedzi 21 filmov získali u Leopoldovčanov najväčšiu podporu. Usilovali sme sa do ponuky zaradiť filmy, ktoré sú dabované, teda diváci sa nebudú musieť vysilovať čítaním titulkov.“

Filmové plátno sa na námestí rozvinie vedno šesť ráz. Ponuka tohtoročných Filmových nocí pod hviezdami, o ktorej rozhodli jeho fanúšikovia, je takáto:

Aj dvaja sú rodina 5. júl

Zúfale ženy robia zúfale činy 6. júl

Som sexy 19. júl

Zrodila sa hviezda 20. júl

Dôverný nepriateľ 16. august

Vo veľkom štýle 17. august

(jh)

O našom meste sa dočítate aj v Trnave

Možno patríte k stálym návštevníkom leopoldovskej knižnice. Tá je pre mnohých zdrojom informácií rovnako ako internet alebo historické knihy. No mnoho informácií o našom meste, avšak skôr z tej nedávnej histórie, sa môžete dozvedieť aj v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave. Hlavná budova knižnice sa postupne modernizuje. Najnovšie sa podarilo uzavrieť projekt obnovy prvej časti regionálneho oddelenia. Podarilo sa to aj vďaka projektu podanom na Fond na podporu umenia. Nájdeme tam knihy týkajúce sa nášho mesta a regiónu, zviazané časopisy i ďalšie zaujímavosti.

Počas celého minulého roka sa rekonštruovala prvá časť sektoru budovy, kde je dnes regionálne oddelenie. *„Rekonštrukčné práce v knižnici sa oveľa výraznejšie rozbehli v roku 2013, keď sa budova stala národnou kultúrnou pamiatkou. Rok 2016 patrilo obnove budovy, ďalšie roky obnove interiéru. Doriešili sme aj nové dizajnové vstupy vo vestibule knižnice a vstupe do oddelenia pre deti,“* hovorí riaditeľka Knižnice Juraja Fándlyho Lívia Koleková. *„Súčasťou aktuálneho projektu je kompletne zariadenie dvoch miestností študovne regionálnej literatúry na mieru, teda miestnosť a prístupová časť vrátane drevenej podlahy. Je to 29 na mieru vytvorených regálov, okrúhly stôl so stoličkami, rebríčky a 57 políc,“* hovorí Lívia Koleková a pripomína, že rovnako ako Trnave sa venujú aj mestá v celom regióne okresov Hlohovec a Piešťany, a teda aj Leopoldovu. Nájdeme tu aj všetky zviazané ročníky časopisu Leopoldov, všetky podnikové noviny, ktoré sa týkajú niekdajších závodov v našom meste, i knižky, kde je zmienka o Leopoldove.

Pri vstupe do tohto regionálneho oddelenia vytvoreného v historickom duchu nájdeme aj fotografie z obdobia, keď ešte oddelenie nebolo zrevitalizované. *„Nám sa veľmi páčili*

historické knižnice, ktoré sú ikonické, napríklad v Anglicku alebo Írsku, kde reprezentujú krajinu svojou históriou a vážnosťou. Tak sme to chceli poňať takto vážne, a preto sme vytvorili niečo v tradičnom duchu. Využili sme rôzne rezbárske prvky, ozdobné veci, priznali sme celkovú výšku miestnosti, ktorá má okolo štyroch metrov. Vysoké regály, kde sa vojde viac dokumentov, sme spojzdnili prenosnými rebríkmi pre zamestnancov,” hovorí Marek Havala, člen tímu firmy, ktorá pripravovala návrh a realizáciu dizajnu nového oddelenia. Na prezentácii rekonštrukcie oddelenia zástupcovia predviedli knihovníčkam ako používať rebríky, ktoré majú aj istenie a bezpečnostné držiaky. Dôležité je pripomenúť, že v oddelení regionálnej literatúry môžete všetky tieto dokumenty študovať len prezenčne, teda nepožičajú vám ich domov, ale preštudujete si ich priamo na mieste.

Regionálne oddelenie je súčasťou referenčných služieb knižnice. Ako nám povedala vedúca tohto útvaru Iveta Šimčíková, úlohou regionálneho fondu je získavanie regionálnych dokumentov. Jeho súčasťou sú teda knihy, časopisy, firemná literatúra, drobné tlače, pozvánky, pohľadnice či plagáty. Geograficky zahŕňa región Trnavy, Hlohovca a Piešťan. „Sú tu aj periodiká podnikov, ktoré existovali či existujú v našom regióne, ale aj školské časopisy. Takto sa buduje unikátny fond, ktorý má nevyčísliteľnú hodnotu. Navyše, sú tu aj dokumenty nadregionálneho charakteru, ktoré majú sčasti dosah do nášho regiónu. Napríklad máme vo fonde aj rôzne knihy z 18. a 19. storočia, napríklad aj Slovenské pohľady z roku 1928. V priebehu rokov zaznamenávame zvyšujúci sa záujem o služby toto oddelenia. Častými používateľmi sú študenti histórie alebo pedagógovia, ktorí prednášajú na tieto témy,” hovorí Iveta Šimčíková.

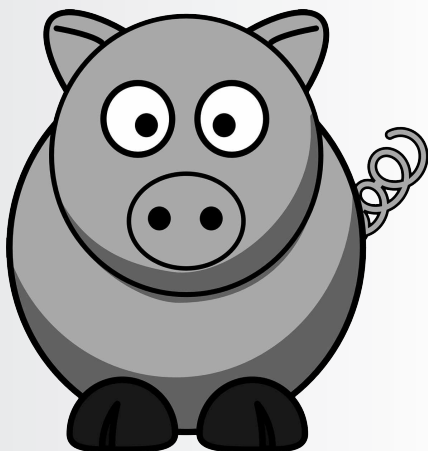
Text a foto Martin Jurčo

NA ČO BY NEMALI CHOVATELIA ZABUDNÚŤ

Regionálna veterinárna a potravinová správa v Trnave upozorňuje chovateľov domácich hospodárskych zvierat na povinnosť nahlásenia domácej zabíjačky, týkajúcej sa ošípaných, hovädzieho dobytku, oviec a kôz a zveri z farmového chovu aspoň 1 deň vopred na miestne príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu.

Pri nahlásení domácej zabíjačky hovädzieho dobytku, oviec a kôz je potrebné uviesť vek zvieraťa z dôvodu prípadného odberu vzoriek na BSE (TSE) a likvidácie špecifického rizikového materiálu (predovšetkým mozog, miecha). Miesto nahlásenia domácej zabíjačky je: Regionálna veterinárna a potravinová správa Trnava, Zavarská 11, 918 21 Trnava, tel: 033/55 01 447, 033/59 22 111, e-mail: sekretariat.tt@svps.sk Nenahlásenie domácej zabíjačky je podľa zákona o veterinárnej starostlivosti klasifikované ako priestupok, za ktorý je možno uložiť pokutu od 400 do 1000 EUR.

Občania sú ďalej povinní registrovať svoj chov ošípaných chovaných za účelom domácej zabíjačky aj v prípade chovania už jednej ošípanej. Mäso a orgány, prípadne produkty získané pri

domácej zabíjačky sú určené len na súkromnú domácu spotrebu chovateľa v jeho domácnosti a jemu blízkych osôb (rodinných príslušníkov). Nesmú sa uvádzať na trh za účelom predaja pre iného konečného spotrebiteľa. Osobitné usmernenia sa týkajú rôznych prezentácií zabíjačiek pre verejnosť (tzv. Obecná zabíjačka, Zabíjačkové slávnosti, Fašiangové slávnosti, Gazdovský dvor a pod.). Na týchto podujatiach možno na trh uvádzať len produkty, ktoré sú získané v schválených alebo registrovaných prevádzkarňach. To znamená, že na tieto účely je možné použiť bravčové mäso (napr. bravčové polovičky), hovädzie mäso, prípadne ovčie mäso a vnútornosti pochádzajúce z bitúnku, resp. z rozrábkarne. Takéto mäso je po vykonaní veterinárnej kontroly označené zdravotnou značkou. Príprava a poskytovanie zabíjačkových špecialít, resp. jedál patrí do oblasti spoločného stravovania.

(ra)

Šachové okienko po siedmich rokoch a ako ďalej...

Šachová rubrika existuje v našom časopise už sedem rokov. Spýtali sme sa jej zakladateľa - šachového skladateľa, historika, publicistu i popularizátora kráľovskej hry v našom malom meste - Gorazda Kollárika na skúsenosti s ňou:

❖ **Gorazd, po dvanástich mesiacoch sa opäť stretávame pri šálke bazového čaju, aby sme bilancovali uplynulý rok. Čo nám nové priniesla rubrika Na ťahu je...?**

V dvojmesačníku sme uverejnili z úsporných dôvodov len dva rozhovory. V prvom čísle sme vypovedali finalistku majstrovstiev sveta v korešpondenčnom šachu žien Slavomíru Hulecovú, ktorá je doteraz aj najúspešnejšou slovenskou šachistkou v tomto odvetví kráľovskej hry pod vedením svojho trénera Jána Helbicha z Prievidze. Odporúča zaradiť šach do škôl ako nepovinný predmet alebo krúžok. V treťom čísle sa čitateľom predstavil Marián Miklaš z Leopoldova, ktorý je orientovaný na praktický (hraný) šach. Škoda, že jeho víťazná partia sa už nezmestila do časopisu. Je za popularizáciu šachu aj prostredníctvom lokálnej tlače.

❖ **Ďalšie pokračovanie zaznamenala rubrika Šachová partia pre zábavu i poučenie. Akú zábavu i poučenie priniesla pre šachistov?**

V súčasnosti Prievidžanka Slavomíra Hulecová ukázala svoje šachové majstrovstvo v partii s Litovčankou z 10. Majstrovstiev sveta v korešpondenčnom šachu žien, kde v ostrom variante sicílskej obrany dosiahla cennú remízu s čiernymi figúrami. Z leopoldovského šachového archívu sme vybrali do štvrtého čísla partiu, kde sa hrala Aljechinova obrana s útokom štyroch pešiakov. Leopoldovský šachista Branislav Krajčovič predviedol svoju víťaznú šachovú fantáziu proti mladej žene v škandinávskej obrane na Medzinárodnom turnaji v Hlohovci r. 1998, čo môžeme považovať aj za nostalgiu za týmito šachovými festivalmi, ktorých súčasťou bol aj bleskový turnaj a tiež riešiteľská súťaž, ktorú som sedem rokov pripravoval (1994 - 2000). Po nečakanom úmrtí (24. 2. 2006) neúnavného šachového organizátora Ferdinanda Bišču z Hlohovca v r. 2006 tieto turnaje zanikli, čo je veľká škoda nielen pre popularitu šachu v medzinárodnom meradle, ale aj Mesto ruží. Posledná partia bola opäť z archívu dvoch bývalých hráčov Lokomotívy Leopoldov, kde sme v tréningovej analytickej partii rozobrali tzv. Cordelovu obranu v španielskej hre.

❖ **So Šachovým okienkom ste začínali pred siedmimi rokmi, čo je biblické číslo. Čo nové sa v okienku vyskytlo?**

Tak ako obyčajne sme uverejnili šesť skladieb od slovenských autorov. Okrem jednej všetky boli reprodukcie z iných šachových rubrík. Takmer všetci boli ešte žijúci jubilanti nad 50 rokov. Pripomenuli sme si dvojťažkou nedožitú 70. narodeniny Jozefa Tarabu z blízkyh Trakovíc, ďalej 60. narodeniny Miroslava Svítka bývajúceho v západných Čechách, trojťažkou 80. narodeniny medzinárodného majstra v kompozičnom šachu Juraja Brabca z Bratislavy, 85. narodeniny majstra a súčasne aj medzinárodného rozhodcu FIDE Bedricha Formánka tiež z Bratislavy šachovou štúdiou, 50. narodeniny Leopoldovčana Branislava Krajčoviča pomocným matom a nakoniec originálnou spoločnou štúdiou 65. narodeniny Košičana Michala Hlinku. Celkom prišlo 57 riešení, z ktorých šiesti správni riešitelia boli finančne odmenení. Z Leopoldovčanov sa aktívne zapojil len Marián Miklaš. Nadalej nám zostali verní bývalí Leopoldovčania a súčasne súrodenci Ján a Ondrej Markovci z Bratislavy. Väčšina riešiteľov bola z iných krajov Slovenska, ale niektorí aj zo zahraničia (Českej republiky).

❖ Pred tridsiatimi rokmi zanikol šachový klub (ŠK) v Leopoldove, ktorého ste sa nakoniec stali hrobárom. Nie je vám za ním ľúto? Neuvažujete o jeho obnovení?

Keď sa v r. 1983 Šulekovčan Marián Žemla po asi šiestich rokoch nečakane vzdal funkcie vedúceho ŠK, nastala krízová situácia, lebo nemal svojho pokračovateľa. Učiteľ Ladislav Tačovský, ktorý bol našou spojkou medzi Výborom TJ Loko Leopoldov, ma postavil pred veľký problém, že ak nepreberiem po Mariánovi funkciu, tak hrozí zánik klubu. Vtedy som sa v hracej miestnosti na chvíľu zamyslel. Uvedomil som si rozhodujúci moment, že všetko dovtedajšie niekoľkoročné šachové snaženie celého kolektívu sa môže o niekoľko sekúnd zrútiť. Po niekoľkomínútovom premýšľaní som nakoniec ponuku prijal, hoci šach som mohol hrať aj v Hlohovci a bez starostí i zodpovednosti. Aby fungoval ŠK, treba sa o jeho chod aj starať. Pred každým šachovým stretnutím bolo treba zohnať hráčov, pripraviť hraciu miestnosť i písomnosti na hru, postaviť školské lavice so šachovými súpravami i hodinami, aby sa o 9:30 hodine mohli začať šachové súboje na ôsmich šachovniciach. Tiež bolo treba priniesť občerstvenie pre nás i našich súperov, kúpiť v bufete prepravku s malinovkami. Všetko to vyžadovali pravidlá i spoločenská etiketa súťaže. Pri tom mi pomáhal Emil Tittel, ktorý bol vtedy študentom na vysokej škole. Väčšina šachistov však tak ako ráno prišli, tak aj popoludní rýchlo odišli. Netrápilo ich, že treba miestnosť aj so školskými lavicami a šachovými súpravami i hodinami upratať do pôvodného stavu, resp. zamknúť do kovovej skrine. Po piatich rokoch vznikol veľký problém s dochádzkou na stretnutia. Hrozili nám pokuty za neúčast niekoľkých hráčov alebo nebodaj aj kontumácia celého tímu pri účasti menej ako 50 % hráčov, čo by sa mi ťažko vysvetľovalo. Preto som sa rozhodol neprihlásiť družstvo do ďalšej súťaže a nepokračovať ďalej vo vedení klubu. Po oznámení tejto skutočnosti vedeniu TJ na futbalovom štadióne ma prekvapila reakcia jedného všeobecne známeho, ale dnes už nežijúceho funkcionára, že vraj beriem mužov v nedeľu od rodín, a tak narúšam ich rodinný život, hoci všetci ani neboli ženatí a okrem toho ich účasť na stretnutiach bola dobrovoľná. Len som potom nerozumel, prečo chceli, aby pokračovala činnosť ŠK naďalej. Jeho slová nemali hlavu ani päť. Správal sa ku mne tak, ako keby som bol jeho podriadený. Okrem tohto pretučeného

pána boli pri rozhovore prítomní ešte dvaja ďalší funkcionári leopoldovskej telovýchovy, ale ani jeden z nich sa nezmohol aspoň na lacné: „Ďakujeme za vykonanú prácu!“ Snažili sa prehovoriť Michala Poničana na vedenie klubu, ale ten len záporne krútil hlavou. Bolo mi ľúto už vtedy, že sa končí leopoldovská šachová história, ale nedalo sa pokračovať ďalej. Súčasne som si uvedomil, že prestávka v leopoldovskom „šachovaní“ bude veľmi, ale veľmi dlhá. Moja vízia sa ukázala, žiaľ, ako správna. Bol som v tomto smere dobrý jasnovidec. Škoda, že som sa nemýlil. Keď idem okolo budovy oproti železničnej stanici a pozriem sa na vchodové dvere (na obr.), do ktorých som už nevstúpil tridsať rokov, tak mi je tiež ľúto. Ak by sa chcela obnoviť činnosť ŠK, tak potom jedine s ľuďmi, ktorí by tahali za jeden povraz, ale nielen jeden rok. Takých teraz v Leopoldove nepoznám, hoci podľa matriky migruje v našom malom meste okolo stodvadsať obyvateľov ročne, čo je dosť veľa. Existuje teda určitá, ale malá pravdepodobnosť, že by sa medzi nimi našiel niekto, kto by sa na takúto riskantnú úlohu podujal...

❖ Čo by ste ešte chceli povedať na záver nášho krátkeho rozhovoru čitateľom, čo vás najviac zaujalo v šachovom svete v uplynulom roku?

Štátna tajomníčka ministerstva školstva Olga Nachtmannová sa vyjadrila v liste pre masmédiá o podpore Františka Jablonického z Trnavy pred hlasovaním za jeho znovuzvolenie za prezidenta Slovenského šachového zväzu, že kráľovská hra prináša prospech našim deťom v oblasti rozvoja logického myslenia a schopnosti koncentrácie. Podporu mu tiež vyjadril prezident Slovenského olympijského výboru Anton Siekel a poďakoval za spoluprácu. Po troch rokoch prehral súboj o prezidentské kreslo v pomere 27:5 a novým prezidentom SŠZ sa stal Zdenek Gregor.

„Šach za mrežami“ je názov knihy Angličana Carla Portmana o jeho projekte rozširovania kráľovskej hry do väzenia. Začal pred niekoľkými rokmi zakladať šachové krúžky vo väzniciach v Anglicku. Presviedčal riaditeľov väzníc, aby šach zaradovali do programu pre voľnočasové aktivity väzňov. Z vďačnosti dostal od nich na pamiatku vyrezávaného dreveného šachového koňa.

Čudoval som sa, prečo v sobotňajších ranných dialógoch RTVS na stanici Rádio Slovensko sa redaktorka Petra Bernasovská občas rada pýta svojich hostí, aký je ich vzťah ku kráľovskej hre. Nakoniec prezradila sama o sebe, že doma s dcérou si rada zahrá šach.

V televíznej relácii Eleny Vacvalovej Zlaté časy mal komentovať šachovú partiu komentátor Marcel Merčiak, ktorý sa špecializuje na iné športy. Vo videoklipe, ktorý mal korešpondovať s komentárom, z konca päťdesiatych alebo začiatku šesťdesiatych rokov sa objavili dvaja šachisti za šachovým stolíkom, ktorých som hneď spoznal. Jeden z nich bol bývalý Leopoldovčan a vedúci šachového klubu Rudolf Marko. Je neuveriteľné, čo všetko sa ešte nájde vo filmovom archíve RTVS.

Na Slovensku bolo medzi členmi šachových krúžkov v školách registrovaných v školskom roku 2017/2018 až 2286 mladých šachistov.

Šachová olympiáda v gruzínskom Batumi (2018) prekonala všetky doterajšie rekordy: zúčastnilo sa na nej 1667 šachistov, z toho v „open“ 920 (185 družstiev zo 180 štátov) a v kategórii žien 747 (151 družstiev zo 146 štátov), čo svedčí o mimoriadnom záujme o šach na celom svete. Zápas o titul majstra sveta v šachu medzi držiteľom titulu Magnusom Carlsenom (Nórsko) a vyzývateľom Fabianom Caruanom (USA) sa začal v Londýne 9. novembra a na konci mesiaca sa všetkých dvanásť partíí skončilo remízou. Nakoniec v zrýchlennom tempe obhájil Nór svoj titul.

Slovensko má majstra sveta vo vekovej kategórii do 18 rokov. Stal sa ním 17-ročný Viktor Gazík z Bojníc. Cenný úspech vybojoval na Majstrovstvách sveta mládeže v gréckom Porto Carras na polostrove Chalkidiki. Vo svojej televíznej talk show Trochu inak populárna mode-

rátorka Adela Vinczeová-Banášová hrala s týmto mládencom šachovú partiu. Vďaka minikamere umiestnenej nad šachovým stolíkom mohli diváci vidieť z nej aspoň otvorenie (1.f4 e5 2.f:e5 d6 3.e:d6 S:d6 4.Jc3?? Dh4+!! 5.g3 D:g3+ 6.h:g3 S:g3 mat), Fromov gambit v Birdovej hre, ktorá bola pre mňa prekvapením, a jej rýchlu prehru. Pani Adela hrala s bielymi figúrami a podľa mňa aj s vopred pripraveným scenárom. Mala k priebehu partie svoj amatérsky komentár sprevádzaný jej typickým smiechom.

Zaželať sa, že nech aj v tomto roku sa zachová existencia šachovej rubriky ako jedna z mála na Slovensku a o lokálnej tlači ani nehovoriac, keď sa nezmazateľne zapíšeme do histórie šachových rubrik na Slovensku! Špecialista na šachové okienko v novinách a časopisoch Bedrich Formánek z Bratislavy, ktorý ho v denníku Pravda pripravuje už viac ako 50 rokov, označil našu prívlastkom zaujímavá. Nech taká aj naďalej zostane pre našich čitateľov i riešiteľov!

Za rozhovor ďakuje Juraj Hladký.

Šachové okienko

V šachových rubrikách si na už nežijúcich šachistov redaktori obyčajne spomenú pri príležitosti výročia ich nedožitých narodenín. Tak sa to stalo aj teraz. Autor trojťažky na diagrame bol veľmi talentovaným šachistom. Narodil sa v Čadci 6. februára 1909. Od jeho narodenia teda uplynulo už 110 rokov. Bol aj všestranným šachistom. Okrem skladania šachových skladieb (uverejnil jednu dvojťažku, trojťažku a niekoľko mnohoťažiek; v turnajoch získal dve významenia a z nich jednu cenu) sa venoval korešpondenčnému i praktickému šachu. V súťaži o majstra Žiliny, kde prežil celý svoj život ako úradník v bývalej Legiobanke, bol r. 1928 druhý a o dva roky už zvíťazil. Prvá slovenská kniha šachová z r. 1930 o tom napísala: "V r. 1930 usporiadal šachový klub v rámci svojho päťročného trvania jubilejný turnaj o majstra mesta Žiliny, ktorého sa zúčastnilo 32 šachistov. V tomto turnaji peknej úrovne prvú cenu získal mladý a nádejný problémista klubu Martin Folkmann". Tento

úspech viackrát zopakoval, ako sa možno dočítať z viacerých ročníkov časopisu Československý šach. Svoje šachové majstrovstvo dokázal aj na Majstrovstvách Slovenska r. 1932 v Sliači, kde skončil na druhom mieste za L. Potúčkom. Na začiatku II. svetovej vojny bol fašistami odvedený do niektorého z koncentračných táborov, kde aj r. 1943 skončil.

Z jeho niekoľkých korešpondenčných partíí sme vybrali jednu miniatúrku, v ktorej dueľanti r. 1934 hrali v Birdovej hre (A02) Fromov gambit, keď sa obaja dopustili viacerých chýb. Rozhodujúcu spravil Folkmann už v 7. ťahu, a preto aj rýchlo prehral, čo nie je pre korešpondenčný šach typické.

Skladba č. 44

Martin Folkmann

Wiener Schachzeitung 1925

Mat 3. ťahom (9 - 8)

Martin Folkmann – Mattheus Seibold: 1.f4 e5 2.fe5 d5 (2. - d6 3.e:d6 S:d6 4.Jf3 g5 5.g3 Jc6 6.c3 g4 7.Jh4 f5 8.d4 f4 9.Dd3 Jf6 10.S:f4 S:f4 11.g:f4 0-0 12.Jd2 Se6 13.0-0-0 +/- Malanjuk vs. Češkovskij, Rusko 1998) **3.d4 f6** (3. - Jc6 4.Jf3 Sg4 5.Sf4 f6 6.Jc3 Se7 7.Dd2 a6 8.0-0-0 Sb4 9.a3 +/-) **4.Jc3 fe5** (4. - Sb4 5.e3 fe5 6.Dh5+ Kf8 7.D:e5 Jc6 8.Df4+ Jf6 9.Sd3 +/-) **5.e4 Jf6** (5. - Sb4 6.Dh5+ Kf8 7.D:e5 S:c3+ 8.b:c3 Dh4+ 9.Kd1 D:e4 10.Sa3+ +/-) **6.J:d5 Jg4?** [6. - Jc6! 7.Sb5 J:d5 8.Dh5+ g6 9.D:e5+ Kf7 10.D:d5+ (10.D:h8?? Sb4+ 11.c3 D:h8) 10. - D:d5 11.e:d5 J:d4 12.Sd3 Sf5 13.S:f5 g:f5 14.Kd1 Vd8 15.c3 Je6 16.Jf3 V:d5+ 17.Kc2 Vg8 18.g3 f4 19.g:f4 Sh6 20.Vg1 V:g1 21.J:g1 Ke7 22.f5 S:c1 23.f:e6 Sh6 24.Ve1 Vd2+ 25.Kb3 Vd6 26.Jf3 V:e6 =] **7.Sg5?** (7.Se2! Ja6 8.g3 c6 9.S:g4 c:d5 10.S:c8 V:c8 11.Dh5+ Kd7 12.Jf3 Kc7 13.D:e5+ Sd6 14.D:d5 Kb8 15.c3 Jc7 16.Dh5 g6 17.Dg4 De8 18.0-0 +/-) **7. - D:g5 8.J:c7+ Kd8 9.J:a8 De3+ 10.Je2** (10.Se2 Jf2 11.Dd2 D:d2+ 12.K:d2 J:h1 13.Vf1 e:d4 14.Jf3 Jc6 15.V:h1 Sd6 16.Sb5 Sd7 17.Vf1 Ke7 18.S:c6 b:c6 19.e5 Sb4+ 20.c3 d:c3+ 21.b:c3 Sa5 22.Jg5 Se6 23.Vb1 Vd8+ 24.Ke3 S:c3 25.J:e6 K:e6 26.Jc7+ K:e5 27.Ja6 Vd2 -+) **10. - Jf2 11.Dc1? Sb4+** (12.c3 Jd3+ -+, 12.Dd2 S:d2 mat) **0:1**

Tiež vo februári, ale o 20 rokov skôr, sa narodil (v Martine) aj iný talentovaný slovenský šachový skladateľ **Ivan Frič** (* 15. 2. 1889 - 31. 7. 1923), ktorý pracoval ako lekárnik v Považskej Bystrici, kde aj skoro umrel. Nevieme, či trpel ťažkou chorobou, na ktorú ne našiel vo svojej lekární vhodný liek. Od jeho narodenia uplynulo už 130 rokov. Uverejnil 14 skladieb (osem štúdií a šesť samomatov). V Albume FIDE má uverejnenú jednu štúdiu. Skladal aj veľmi dlhé samomaty. Z jeho nie veľmi bohatej kompozičnej tvorby sme vybrali strategickú dvojťažku: b. **Kh1 Da2 Va3 Vd5 Sg1 Sg4 Je2 Pd2 f2** (9), č. **Ke4 Dg8 Vb4 Vc6 Sd6 Jb6 Jh4 Pc4 g7** (9) s výzvou: Biely začne a dá mat druhým tahom! Prezradíme riešenie Fričovej dvojťažky: **1.f4!** hrozí 2.Vd4 mat, 1...K:d5(S:f4) 2.Jc3 mat, 1...D:d5 2.Ve3 mat, 1...J:d5 2.Dc2 mat, 1...c3 2.d3 mat, 1...Sc5(Se5) 2.Ve5 mat, 1...Jf5(J-f3) 2.Sf3 mat.

Riešenie Folkmannovej trojťažky pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo priamo na MsÚ v Leopoldove do 15. júna 2019. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výherca za správne vyriešenie skladby č. 43 bol vyžrebovaný **Stanislav Hudák, Brekov 73, 066 01 Humenné**. Blahoželáme!

Riešenie skladby č. 43 (Kekely): **1.Jb5+** (1.a5? a1D 2.Vf8 Kb3 3.a6 Da5 4.Vf6 d3 5.a7 Db4+ 6.Kc8 d2 7.a8D d1D -+, 4.V:f4 Db6+ 5.Kc8 d3 6.Vf5 Kc2 7.Vb5 Da7 8.Vb7 De3 9.a7 Dh3+ 10.Je6 D:e6+ 11.Vd7 Dc6+ 12.Kb8 Db5+ 13.Kc7 Da4 14.Kc8 Kb2 15.Vb7+ Ka1 0:1) **1.- Kb2!** (1.- K:a4 2.J:d4! a1D 3.Vc4+ Ka5 4.Jb3+ =, 3.- Ka3 4.Sc2+ =) **2.J:d4! a1D 3.Vc2+ Ka3** (3.- Kb1 4.Vc1+! K:c1 6.Sb3+ Kb2/Kd1 8.J:a1 ako hl. var. =) **4.Vc3+! Kb4** (4.- D:c3 5.Jb5+ Kb4 6.J:c3 K:c3 7.a5 f3 8.a6 f2 9.a7 f1D 10.a8D =, 4.- Ka2 5.Va3+ K:a3 6.Jc2+ Kb2 7.J:a1 ako hl. var. =) **5.Jc2+ K:c3 6.J:a1 f3 7.Jc2!** (7.a5? f2 8.a6 f1D 9.a7 Db5+ 10.Kc7 Da6 11.Kb8 Db6+ 12.Ka8 Dc7 13.J ľub. Dc8 mat) **7.- K:c2 8.a5 f2 9.a6 f1D 10.a7 remíza.**

(GK)

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 33. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 2, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Kusá, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Nepredajné. Náklad: 800 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: Máj 2019

Kiara Kučíková tenisová nádej

Aby sa nám lepšie prechádzalo

Veľkonočné námestie

Deň Zeme očami detí

Foto: N. Bucková, J. Hladký, archiv K. Kučíkovej